

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

Parturiunt montes...

Всі надіялись, що похвалений перед роком при нагоді посвященя костела в Бочені цісарем пос. Грабмайр скаже на зборах виборців в Мерані щось мудрого в імени більшої тирольської посілости, котру заступає. Тимчасом — nascitur ridiculus mus. Пос. Грабмайр промовив як звичайний і то радикальнійший член німецької «Gemeinbuergschaft» і повторив ті самі фрази, які перемололи в часі послідних трьох літ німецькі «лінкс-менери». Гр. Таффому закинув він славянське Австрії, Баденього осудив за часткове виконанє XIX артикулу основних державних законів, а гр. Туна назвав політичним банкрутом за те, що перевів угоду з Угорщиною і поборював прусофільські змаганя лівіці. Идеалом его став лише Клярі, бо сей грабчук нарушив відкликанєм язикових розпоряджень на довгі часи авторитет держави і став причиною чеської обструкції. Наговоривши всякого, пос. Грабмайр радить вкінці: 1) розв'язати парламент, 2) октроювати язиковий закон з німецькою державною мовою і 3) октроювати новий регулямін для нової палати. Все, що лівіця робить, видалось Грабмайрови добрим, не злими видались ему Поляки і кат. людовці, а чорта побачив він в «новій правиці», котру велить поборювати. Для цікавости наведемо дещо з річи пос. Грабмайра.

Гр. Таффе — сказав Грабмайр — наніс Австрії найбільшу шкоду тим, що розбив колісь солідарну німецьку лівіцю і двинув австрійських Славян. (Хоч лівіця сама розбилась, а гр. Таффе не журив ся ані Русинами, ані по-

людневими Славянами, ані Поляками на Шлеску, ані Чехами, що двинулись своєю силою. Прим. Ред.) Гр. Бадені поплив иншою струєю, ніж зразу наміряв, а гр. Тун з своїм дорадником Кайцлем довів Австрію до банкруту. На щастє Австрії явив ся на овиді гр. Клярі і увільнив Німців з тяжкого ярма, яке на них вложено. (Ярмо се мабуть лежало в тім, що звільнивши німецьких урядників від звичаю других язиків, порішив в їх користь урядничу Brodfrage, над котрою нераз плакав Функе. Прим. Ред.) Посваривши на Чехів за їх обструкцію, а забувши, що таку обструкцію веи его товариші три повні роки, пос. Грабмайр закурив ся застовою господарних інтересів Австрії в хвили, коли другі європейські держави поступають різько вперед і добувають для себе нові торговельні області світові. Парламент — править дальше Грабмайр — помер на маразм (з чим виовні годимось, знаючи, що лівіця воювала лише негачею, та що правиця була на скрізь анемічною. Прим. Ред.) Чехам не заповідано ніякої кривди через звесене розпоряджень(?). Їх зсиджено лише з високого коня, на котрім сиділи (а на котрого тепер вилізли Німці. Прим. Ред.). Теперішня ситуація така, що правиця розбита, а нова більшість родить ся. Вправді не багато успіла она доси здіяти (а фіяско з 8. червня?), але заспокоє покладений. Поляки і католицькі людовці згрупувались коло лівіці. Поляки дістануть за те ширшу автономію, а кат. людовці без причини боять ся лібералізму на лівіці. Нічого бояться! Таж не всі клуби лівіці суть ліберальні. Поза новим угрупованєм полишила ся лише т. зв. «нова правиця», зложена з полудневих Славян, чеської шляхти, центра і Русинів. Отсе — каже Грабмайр — наші непримиримі вороги, котрі будуть нас поборювати. (Певно! і то програмою практичної рівноправности. Прим. Ред.) Але ми їх не жахаємо ся. Ми

чейже розбили правицю, а наша сила зростала в міру, як на нас наступали: правительство, парламентарна більшість і Чехи. Ми стоїмо при нашій зелено-святній програмі, що є програмою дефензиви (?). Лише при тій програмі може Австрія спокійно і успішно розвивати ся (?). Болить нас однакож се немало, що Шенерер нас безнастанно нападає в найпоганійший спосіб. Ему мусимо сказати виразно, що Австрія не є для нас «eine Wurst» (хоч лівіця робить все те, що велить робити Шенерер в хебській і лінцкій програмі. Прим. Ред.). Ми уважаємо Австрію «своею» хатою (здаєсь: хатою Німців. Прим. Ред.). На нас кричать за те, що ми не згодили ся на відкликанє інструкцій Кіндінгера і що ми запротестували проти зміни регуляміну? На те не було часу (не так часу, як доброї волі, а пос. Кайзер сказав виразно в своїм часі, що він не може сканітульовати з обструкції в виду, що Німці становлять в парламенті меншість. Прим. Ред.). Д-рови Керберови закидають нерішучість і куктаторство. Я — каже Грабмайр — бачу в нім оглядного і обережного політика. Він жеж не міг більше вдіяти, як вдівав. Одно лише можна (?) ему закинути, іменно те, що він язиковими пропозиціями не обняв і державну німецьку мову (після програми Шенерера, проти котрої недавно ще на мирових конференціях виступив навіть Функе. Прим. Ред.). Тепер не час мирити ся з Чехами. Они мусять передовсім зречи ся свого державного права, а відтак будемо з ними говорити. (Велика великодушність!). Тепер треба взяти ся за діло, іменно треба розв'язати парламент і октроювати язиковий закон (після інструкцій лівіці) враз з регуляміном. Суть се вправді драстичні средства, але і положенє Австрії є незвичайне. «Смерть парламентови; най живє парламент!» — такою пустою фразою закінчив свою балаканку Грабмайр.

ДРАМА НА СЕЛІ.

з словінського переклав

ЛЬКО КУЗІВ.

(Конець).

Отворив рум'яні, горячі і спалені уста та віддихав поволі. Ізза них визирали дрібні, білі зубки...

Та знов почав:

— Мамо — а чи ангели в небі мають коники?

— Мають — красні... живі!

— Красні! — тішило ся дитя.

— І живі — не деревляні?

— Ні... ні... живі по облаках на них їздять.

— По облаках!... Мамо, а якби я умер і прийшов до неба... до ангелів... то чи дістану там коника?

— Дістанеш!

— І крила дістав-бим?

— Дістав-бись, серденько!

— То потім не потрібував-бим коня — дістав-бим по облаках — правда?

— Ті зашти дитини занепокоїли матір.

— Забудь тото, Стасю, забудь! Незадовго подужаєш — а до неба треба йти дуже довго.

Дитина лишила ся прих своїх думках.

— І до вас прилетів-бим часом, мамо — і до Галюсі... і до тата. А де тато, чому так

довго не приходять? Кажали, що в полудне будуть дома.

— Незадовго мають прийти.

Хорий замовк і замкнув очи.

Мати молила ся.

Зів'ялі, дрібні, дрожачі губи порушали ся скоро. Просила Всевишнього о милосердє: — най оставить, що найдорожше для єї серця, нехай не забирає одинокого, найбільшого єї щастя...

З переляком дивила ся на дитину, що лежала на убогій постелі, спокійно, мовби без життя.

Молила ся горячо з надїєю... Серце матере рине, повне любови, дрожало, замирало на гадку, що кожної хвилі можуть замкнути ся ясні очи дорогої дитини до вічного сну...

Єї перестрашене серце то попадало в розпуку, то відживало надїєю.

Молила ся і молила ся дальше.

На хвилю отворила дитина широко очи, що якось дивно блищали. Говорив тяжко, тихенько:

— Мамо... я вас так люблю... так дуже люблю... І Галю люблю... і тата... мамо... я такий... слабонький...

Шептав дальше щось невиразно, незрозуміло...

Віддихав спокійно, рівномірно...

На лице виступив неневний, піжний і неспокійний румянець, який звичайно красить лице

умираючого перед смертю та кілька хвиль остає ще і по ній...

Єще раз порушила ся бурливо і сильно кров в його жилах. Єще раз піднесла ся полуминь догаряючої свічки, щоб по хвилі згаснути на завсїгди...

По хорім тілі котились кроплі поту. Кілька разів задрожало молоденьке тіло, стряслось в смертельній борбі.

Руки опали безсилно, ноги стали зимні, ледяні, тверді...

По хаті потягнуло якимсь холодним, неначе смертельним подувом... а мати держала на руках малого, мертвого сина... передчасно зівялу цвітку...

Гляділа на мертву дитину, мовби на спочиваючу в глибокім, страшнім сні.

Дрожачою рукою погладила кучерики і тіло та почула, що оно вже холодне, зимне, що вже костеніє.

Бліде лице матере задрожало від великих болів. Кожда жилка, всі мязи єї страсли ся в тів страшній хвилі, коли пізнала, що дух розлучує ся з тілом дитини.

Мовчки, свїтjачими очима гляділа на спокійне, холодне, мертве тіло, на сині, стиснені уста, на широко отворені згаслі оченята, на чорні кучерики, що вінцем вили ся около тіла...

Умивала його гіркими слїзми.

Мертвий... мертвий... мертвий...!

Страшна гадка прошила єї серце.

Та надармо старала ся обудити дитину

Пос Грабмайр ухорив доси за уміркованого тирольського консерватиста, а навіть за кандидата до якогось міністеріяльного портфелю. Нині вплив він струєю звичайного німецького шовінізму і дивить ся на внутрішню ситуацію крізь окуляри лівіці. Про него можемо сказати з чистою совістю: »Jedem Larpen g'fällt seine Karpen«. В своїм часі належав Грабмайр до сих політичних велитів, що обжаловували гр. Баденського за надужитє §. 14-го в справах язикових. Нині горлає він сам за октройованем язикового закона на основі сего параграфу, а навіть за октройованем регуляміну — розуміє ся — лише під услівем, що октройований язиковий закон буде виданий в душі лівіці. Се гарна політична штука сей п. Грабмайр. Шкода, що уродив ся на землі Гофера.

Події на Сході.

Два найближші сусіди Китаю з між інтересованих в теперішніх заворушеннях держав, Японія і Росія, а властиво їх праса, заняли дияметральнo відмінне становище. Росія не має таких великих інтересів в Китаю, бо на своїх величезних просторах в північній та середній Азії має доволі поля для колонізаційної діяльності. Вирочім не маючи великого промислу, не шукає китайських ринків. Японія противно і потісно і при розвиваючій ся там торговлі та промислі дуже доскульно, що Китайці уважають їх так само чужинцями, мимо спільности раси. Виступлене російської праси ціхує спокій та резерва. Ось що пишуть про ситуацію в Китаю «Ст. Петербургскія Ведомості»: Захід своїми насильствами розбудив дремаючі народи жовтого Сходу. Можемо боліти над судобою європейських місіонарів і інженерів, можемо плакати над тим, що кров вже полилась і ще буде литись. Але рівночасно з точки погляду китайського патріотизму не можна не згодити ся з тим, що бідний варід, котрому навіть в часі мира забирають порт по порті, мусить вкінці пробудити ся з вікової дремоти. Загального руху народного доси вправді, Богу дякувати, ще нема, але то, що з рухом ворохобників годять ся широкі верстви китайського населення, і що «кулаків» підпірає потайно і китайське правительство — все то велить здогадувати ся, що ми стоїмо перед великою катастрофою. Супротив того мусимо висказати лиш одно бажанє: будьмо ми, Росіяни, о скільки можна, безсторонними видцями теперішніх подій на Сході. Кождий острійший крок під Пекіном може лиш погіршити і без того грізне політичне положенє. Нехай в китайській крові купають ся ті, що зачали діло руйни Китаю т. є. Німці і Англіїці. Ми не потребуємо виступати як поліціанти, що втихомирю-

ють улчнів розрухи, які крім того викликали чужі держави. Чужинці хотіли би нас бачити такими тому, щоби против нас направити ненависть китайської голоти. Але ми того цілком не бажаємо.

Напротив японська праса напірає на опінію і правительство до як найенергічнійшого, чинного виступленя. Жадають вислания цілої армії до Китаю. Се вказує на те, що Японці раді би не лише удержати status quo в Китаю, але і здобути для себе, чи поруч з європейськими державами, дальші користи на китайських територіях. З прочих держав ще і Німеччина проявляє більше горячкості в приготованиях до китайської експедиції. Англія замотала ся так в ріжні клопоти у своїй колоніяльній політиці, що мимо свого звичаю, не бере ся до гри на першій скрипці. Отже тим способом рівноважать ся сили держав з їх спроможностію і можна сконстатувати, що в Китаю є концерт держав в повній гармонії. «Polit. Corresp.» доносить з Відня про розмову з одним російським дипломатом, в якій він заявив, що при акції держав в Китаю не розходить ся о воєнний обрахунок з китайським правительством, лише о нове урядкованє відносин в Китаю що-до безпеченства всіх горожан та о створенє гаранції, що такі розрухи другий раз не повторять ся. Ходить о поліпшенє status quo, при чім жаданя не можуть іти так далеко, щоби викликали переворот китайського правительства.

З політичного поля.

В лоні польської, галицької суспільности завязало ся нове товариство політичне під назвою «Клуб реформи». Се товариство засновало ся у Львові і тамтого тижня уконституовало ся. Головою товариства вибрано інженера Генріха Чапліцького, заступником адвоката д-ра Ашкеназого, виділовими: д-ра Адама, інжин. Гавзнера, Книшківського, Лясковніцького і д-ра Райтера. На першій засіданю новооснованого товариства Лясковніцький виразно зазначив, що оні не буде репрезентувати ніякої політичної окремої партії, а буде осередком, де можуть зійти ся всі партії, хочби ворожі, коли лиш можуть найти спільні точки. Програмою товариства буде борба з пануючою системою. «Клуб реформи» є наскрізь вільнодумний, а до життя покликали его стараня лібералів зі «Slow-a-Polsk-ogo» і мимо застерережень се нове товариство так в суспільних як і національно-політичних справах піде за напрямком сего органу.

Пос. Грабмайр виступив перед кількома днями в Мераві з бесідою про політичну і парламентарну ситуацію під теперішню хвилю. Бесіда посла Грабмайра є дуже довга. Перша часть виказує, що німецька обструкція була поважною, коли чеська була лише комедією і зухвалістю. Більшість дневного порядку вправді

існувала коротко, але нема сумніву, що она воскресне наново. Але щоби се стало ся, після Грабмаєра, президент міністрів др. Кербер винен сповнити три услівя: розв'язати палату, змінити на підставі §. 14. регулямін і при помочи сего самого средства впровадити язиковий закон. До обох сих матерій дасть примінити себе §. 14. — після гадки п. Грабмайра. Тирольський посол представив австрійський парламент в дуже чорних красках. Сказав, що такого здеморалізованого, збезчещеного поліцією, насилем і підступами, криком та лайкою парламенту не варто було навіть піддержувати. Бесідник признав слушність д-рови Керберови, що замкнув сесію, та висказав переконанє, що найліпшим виходом з ситуації є розписанє нових виборів.

Кн. Альоїз Ліхтенштайн виголосив в середу сего тижня, в католицько-політичній товаристві у Відні, бесіду про політичну ситуацію, яка майже в кождім слові ріжнить ся від висказів пос. Грабмайра. Гр. Ліхтенштайн уважає чеську обструкцію о стільки усуправедливленою, о скільки она була наслідуюванем німецької, успішної обструкції. Обструкція є взагалі нещастєм Австрії і против неї, як такої, без огляду, з якої сторони виходить, належить боротись. Що може стати ся тепер і що повинно стати ся? Можливими евенчуальностями є три евенчуальности: або нове, язикове розпорядженє, видане на підставі §. 14. для Чех, Моравії, Шлеска, — або могло би правительство розв'язати парламент і зарядити нові вибори, — або правительство вакинуло би новий регулямін палаті. Виданє язикових розпоряджень на підставі §. 14. правдоподібно не мали би пожаданого наслідку, бо в обох таборах є багато радикальних агітаторів, які зуміють довести до того, що незадоволенє лишить ся по одній і по другій стороні. Розв'язанє державної ради було би найнебезпечнійшим средством і найменше успішним: вийшов би парламент радикальний. Поляки та ліберали прийшли би ослаблені, а радикальні сторони змцнені. Третім средством є накинєнє палаті регуляміну. Нинішній регулямін не варт нічого. Для палати треба острійшого регуляміну. Однак бесідник не заявляє себе виразно за накинєнє регуляміну, а кінчить твердженєм, що в літі політичне положенє не змінить ся в нічім, а політична ситуація вияснить ся аж в осени.

Угорський сойм покінчив на днях свої наради і відрочив ся аж до осени.

Вибір президента Сполучених Держав незадовго зворушить державу до глибини. Шалена, правдиво американська агітація пустила вже в гру пружини. Кишть як в муравлиску. Однак вже тепер шанси повного вибору Мак-Кінлея стоять дуже добре. Кандидат демократів Брїян позістане в значній меншости. Кандидатура адмірала Деуєя зовсім притихла.

поцілунками, дармо пригорчала до груди, щоби оживити та розігріти застиглу кров в жилах. Дарма, що ллють ся слюзи на мертве лице дитини, що єї кличе найсолодшими словами — безуспішна розпука...

Тільки глухі стіни чули єї крик і плач; німий місяць заглядав через вікно та видів єї нещастє, єї горе. Галя плакала з нею — та не за братом, бо смерті ще не знала — а тому, що мати плакала...

Схилилась над мерцем.

Мертвий!

Мертвий — зівав в ранньому розцвітї, зірваний в ранній молодости... вирваний єї на все... взятий на віки...

Мертвий... той, з ким було злучене ціле єї єство, що був єї житєм, душею...

Блідий, мертвий і твердий лежав перед нею!

Се був єї біль.

По твердім, скаменілім лиці вже не котились слюзи... а тільки очи блищали мов два ясні світила.

Без сліз — стогнала від болю. Цілувала неначе ляльку мертве і зимне тіло дитини, єї очі, брови... довгі кучерки... маленькі, тонкі руки...

Кликала його найсолодшими словами, тупилась до него та слухала, чи не бе молоде серце.

Змучила ся, ослабла та успокоїла ся трохи...

Мимо волі зложила ручки дитини до молитви, замкнула великі, чорні, безбарвні оченята, поцілувала сині, зимні, тверді усточка...

А потім затопила ся в темні гадки та роздумувала над тяжкою і крутою долею.

Думала, за що она терпить, хто огірчив єї молодість, хто похнув єї в долю, в нещастє, в терпінє, в недостаток.

Всьо зло, терпінє, біль, яке она перетерпіла, відколи муж віддав ся п'ятиці, занедбав господарство, рідню, пропродав майно, наробив довгів — все в тій хвилі стало єї перед очі ясно, живо, в повній грїзбї і наготї.

Серце єї повне було страшної, некучої ненависти до того, котрому віддала свою першу, молодую любов, котрому присягала на Бога Всевидучого і Всемогучого, що заховав єї до самої смерті.

А він був батьком тої дитини! Не досить, що не дбав про того хробачка, не дбав, що оно голодне, пів наге, не полишив, не прицадив для дїтий нічо — та єще нині, в тій тяжкій хвилі життя позабув на рідну дитину!

Міг йому помочи; міг його уратувати, скоро був би привіє лікарство.

Та де там! — Сидить десь в господї, грає в карти, регоче ся весело з такими як він про-

павшими товаришами, заливає ся смердюхою — забиває душу і тіло, забув на всякі святащі...

В дома умирає дитина! — Жінка зломана горем, терпінєм, долею... змучена, зломана на душі і тілі!...

А душу єї перекодив могучий, свідомий голос:

— Він, він сам завинив!

Розлючена на безсовістного, нелюдського батька в гніві і розпуці крикнула:

— Убийник!

Та в тій самій хвилі співали жаби в мочарах смертельну пісню мертвому Хмарі.

* * *

На другий день около полудня задзвонили, зашалакали церковні дзвони — сумно, жалібно...

В околиці рознесла ся скоро вість, що в мочарах біля дороги з міста найдено мертве тіло Хмарі.

Тої самої ночі умер його син...

Та кождий, що чув трогоючі, сумні звуки дзвонів церковних, хрестив ся побожно і шептав: — Отче наш... — за душу, що пересилила ся на другий світ...

А дзвони дзвонили і дзвонили...

Львів, 24. січня 1900.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Тимотея; рим.-кат. Зенона. В неділю гр.-кат. Вартоломея; рим.-кат. Івана Хрестителя. В понеділок: гр.-кат. Онуфрія; рим.-кат. Проспера.

— **«Кравий Союз Кредитовий»**, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові приймає вкладки ощадності в довільній висоті і опроцентовує на 4½%. — Один уділ членський в «Кравий Союзі кредитовий» вносить 50 корон; кожний член може мати більше уділів. При вилучуванню першого уділу належить зложити також вписове в квоті 2 корони на фонд резервовий. Від членських уділів виплачує «Кравий Союз кредитовий» за 1899 рік дивіденду в висоті 5%. — При збиранні грошей уживає «Кравий Союз кредитовий» на *заосмотроване руских товариств кредитових* потрібним засобом капіталу оборотового, як також на *переведеніє корисних парцеляцій*. — «Кравий Союз кредитовий» видає для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цінах: замкнення місячні, інвентар довжників, інвентар вкладників, інвентар уділів — аркуш по 5 сот., книга довжників, книга головна, книга ліквідаційна, книга вкладок щадничих, книга уділів членських — аркуш по 10 сот. — Купувати і замовляти належить в «Кравий Союзі кредитовий» у Львові, Ринок ч. 10, I поверх (дім «Просьбіти»).

— **3 Харкова** доносять до кравівської «Now-oj Reforsh»: В Лубнах, харківської губернії ученики 7. і 8. класів тамошньої гімназії, умовили ся, що поза школою будуть розмовляти між собою і з професорами лише по українськи. Сей заговор на російській мові відкрив, розуміє ся, око та ухо шкільних «деятелей». Вчинено з сего злочин, звернений против цілости російської імперії, замкнено 7. і 8. класу, в яких відкрито заговор та кількох учеників, що мали стояти на чолі сего змови, — вислано до Київської твердині. — От вам славянська місія Росії, якою она любить чванити ся офіційально і неофіційально!

— **Поєдинок.** Недавно «Академічний хор» польських студентів у Львові урядив котячу музику пп. Запольській та Ордонівній за те, що відказали ся від продажі білетів на фестивалі академіків, а секретареві п. Сахоровському за те, що не хотів вивчити костюмів до фестивального цирку. Присутній при сім актор і Сосновський зганив остриями словами таке брутальне поступоване супроти жєнщин. Один з провідників котячої музики зажадав цюфєня обидливих слів — п. Сосновський не хотів. Прийшло до поєдинку. Вчєра, в четвєр, станули суперники против себе з шаблями в руках. Сосновський задав противникови три легкі рани в руку і груди, але при послїднім зложеню академік ранив єго кінцем шаблі в чоло так, що перетяв брову і задранув око. Стан єго грізний і може скінчити ся дуже фатально. Було би се страшною катастрофою для молодого і талановитого актора, який має перед собою гарну будучність.

— **3 львівського бруку.** Товни музикальної публіки прислуховали ся вчєра вєчером гармонїйним звукам, що розлягали ся на площі св. Духа. Се грала військова музика цєстрик. Як звичайно у Львові, не обійшло ся при тїм без крадежи. Якійсь злодіяку ухами слухав музику, а руками посягнув до чужої кишені по годинник. Властитель годинника, Іван Циганик звїтрив щось не свого в кишені, глянув поза себе і придержав злодія за руку. Однак се щастє скінчило ся для него нещасно. Злодія взяла вправді поліція, але єго товариші тяжко пімстили ся на Циганку. Заки сей міг спостеречи ся, кинуло ся на него кількох обидравців, здерли капелюх і почастували Циганку тяжкими штуханцями-поутїкали.

— **Сєло без жида.** Громада Іспас, коло Коломиї, виарендувала на ліцитації громадське право пропїнації, а ведєне пропїнації передала в руки свого таки чоловіка. Вправді в сїй громаді завєдено вже давно тверезість, але пропїнація несе ще все великі доходи від проїзних. До тепер арендарем був жид, і, як се звичайно дїє ся, щирив по цілїм сєлі деморалїзацію та ссав мов паук хлопцєв кров. Тепер бідний жидиско, втративши головне своє жєрєло доходів, мусїв утїкати з сєла, так що в цілїм Іспасі нема вже ні одного жида. Є се гарний примір, щоби сїлдом Іспаса пішло як найбільше иньших громад.

— **3 Самбора** доносять: Учителька народної школи в Корниловичах, Каролина Козловска, 24-літня жєнщина, мала недавно нешлюбну дитину. Щоби сьвіт не знав про єї неславу, удусила в нощі дитину і занєсла на цмигтар де єї закопала в ямі вигребаній власними руками. Коли Козловска вертала з сєго похорону, стрїтила по дорозі гробаря, котрий допитливо глянув на неї, немовби знав о цілій подїї. Козловска не надумуючись довго, витягнула 30 корон і втиснула їх в руку несподїваного сьвідка з просьбою, щоби нікому не розповїдав про цілу подїю. Гробар прийняв від неї гроші, але другого дня донїс про се судови. Козловску сєйчас

уязнено, а карна розправа відбудє ся незабаром перед судом присяглих.

— **Зловив ся.** В сєлі Кривенькім, гусятинського повіта, лучила ся немала пригода старому конокрадови Юркови Кисільському. Господар з того сєла Петро Кузик зауважав, що Кисільський острив собі зуби на єго пару гарних коний, котрі стояли у невеличкій стайні. Стайня замикала ся на звичайній деревляній засув, а в стїні була діра, куди вкладало ся руку до сєрдни, щоби засув відсунути. Отже Кузик пішов до голови по розум і в тїй дірі наставив залїзну ланку на шури. Таки слїдуєчої нощі Кисільський загостив до Кузикової стайні; але лєдві встроїв руку в діру, як наставлена ланка запала, а залїзні кліщі здусили руку злодія. Відачиско конокрад старав ся всякими способами вирвати ся з ланки, але надаремно. Другу руку годї було всадити крізь вузьку дірку, а в иньший спосіб ланки не мож було відчинити. Так придержаний Кисільський перестояв під стайнею аж до рана, коли надїйшов господар і врадований своїм концептом, відпровадив злодія до вїтї.

— **Пантофель причиною нещастя.** Молодий, 27-літній малярський майстер Г. Лінгарт у Відні оженив ся перед трома тижнями. Оновді позволив собі прийти пізнійше до дому, бо аж... о 10. годинї. Молода панї дому певно при шлюбі клякнула була своєму пану-мужєви на полу сурдута, бо уважала своїм обовязком вчитати своєму чоловікови довжєзну науку, т. зв. Gardineapredigt. Лінгарт не був до того приривчаний, а щоби не іритувати ся, хотїв вийти назад на місто. Однак жїночка вискочила з ліжка як ясочка, скрутила ключ в дєрєях і сховала єго під подушку. Лінгарт став вязнем в своїм домі, а панї заснула собі спокійно. Тягар пантофля спочив на Лінгартї цілою силою. Щоби висвободитись з під него, Лінгарт отворив вїкно і вискочив з першого поверха на брук. Упадок був дуже нещасливий. Ратункова стация мусїла заопіковатись Лінгартом і сконстатувала тяжкі, внутрішні ображеня.

— **3 швайцарских гір.** Перед кількома тижнями приключила ся в швайцарских горах цікава пригода, що ілюструє незвичайну, нераз вже провїрену, інтелїгенцію у пєсв. З готєлю Туртеммаге в високих горах, вийшов сторож одного дня в товаристві двох пєсв до ліса, щоби нарубати дров. Нараз зіснула ся на него лївїна сїгнї з близької гори і закрила єго з головою. Оба пєсв кинули ся на поміч своєму панови, але їх сили були за слабї, щоби відгребати снїг та увільнити присипаного. Немовби на даний знак покинули пєсв роботу і пігнули оба в долину. По чотирох годинах прибули они до Лєшталь під хату, де мешкав брат присипаного снїгом сторожа. Голосне скавуліне та добуванє до двєрї звернуло на себе увагу домашних. Пєсв не хотїли вїйти до сєредини, ні їсти, лише бігли в сторону ліса, так що догадано ся, що приключило ся якєсь нещастє їх панови. Зібрало ся більше людий і по сімох годинах, ведєні пєсами, прибули вєї на місце нещастя. Присипаного снїгом удало ся відгребати та по довгих старанях привєрнути до житя.

— **Многонадїйний молодець.** Варшавска поліція клопотала ся від місяця, як би віднайти злодія, що в блий день закрадав ся до чужих мешкань і забирав, що дало ся незамїтно укрити. Допєрва перед кількома днями удало ся власти на слїд любителя чужої власности. Показало ся, що є ним 15-літній хлопєць, Андрей Бенковський, котрий походить з бідної але чесної родини. Малий злодіяка почав свою карєру без відомости родичів від дрібних крадежїй і довїв до такої перфекції, що не бояв ся в ясний день сповняти крадежи з вломанєм. В остатних вїсьмох місяцях довершив Андрїйко 8 більших крадежїй на квоту 1.013 рублів.

— **Шовїнізм Італїянців.** На засїданю міської ради в Трєстї, радний Занетї виступив остро против єпископа, що сєй допустив, аби на процесї несли хоруггов словїнського шкільного товариства, з образом св. Кирила і Мєтодїя. Вкінці підвїс резолюцію, щоби на процесїях не вільно було на будучє виступати з сєю хоругвою. Сєю резолюцію прийнято вєїма голосами против голосів Словїнців.

— **Дрібні вїсті.** Цїсар прибудє до Галичини на манєври. Дня 5. або 6. вересня переїде через Кравів до Ясла, звідки війска вирушать на манєври на угорську границю. — Віцєпрезидент шкільної ради кравєвої вїїхав до Бродів на матуру в гімназїї. — Галицький Драйфус, п. Стїлер, засуджений перед кількома роками в Кравові за мнїмо несповнену крадіж війскових актив, дїждав ся ревізїї свого процесу, яка відбудє ся у Львові в осєні. — Торговельника людським м'єсом арештовано під Тернополєм, коли хотїв вивєзти за границю двї дївчини. Найдєно при нїм 6000 корон. — Ректором львівського університету на сєй рік вїбрано проф. теологїї д-ра Більчєвського. — В Лучицях під Перемишлем утопив ся в ставі вїзник поміщика Чайковського. Топельник відвозив гостей з весїля до дому, а повертаючи вїїхав до ставу, щоби напоїти коний. Однак був мабуть нетверезий, упав з кїзла в воду і там утопив ся. — В Ка-

луши, в міській рїзницї, поспєрєчало ся двох рїзників, причїм один з них Давид Фрост пробив ножом свого противника Хаїма Бухгальтера. Хаїм погіб на місци. — В Немирові згорїло 40 моргів ліса. — Померший недавно в Тифлісі, на Кавказї, властитель нафтїяних закопїв, Мирзовєв, записав 800.000 рублів на стипєндїю для студентів висших шкїл в Петербурзі і Москві. — В Кравові вискочив з їдучого трамваю Єм. Найман так нещасливо, що зломив собі обї нозї.

— **3 наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бїблїотєці Товариства отворєна щє дня від год. 2—6 пополуднї і в тїм часї може кожний з неї користати. До дому вїпозичають ся книжки лише за кавцїєю. — Канцєлярия товариства отворєна від год. 9—1 рано, а від 3—6 пополуднї. В недїлі і свята лєкаль Товариства зачинєний. Адреса: Львів, ул. Чарнецького ч. 26.

Наука, штука, література

— **Церковна музична бїблїотєка,** випуск I. Піснї підчас Служби Божої на 3-голосний хор жїночий, або мужєский. Музика п. Кишакевича. Зміст: 1) В страсї і покорї, 2) Сьвятїй Боже, 3) Піснь хєрувїмів, 4) Піснь побїди, 5) Вже жєртва крєстна, 6) В сильній надїї, 7) Зробїть їму мїсце, 8) Благодарїм, 9) О Богородицє. Піснї сї надають ся також дуже добре для сїпїву шкїльної молодїжи по школах. Виданє саме представляє ся вєльми єlegantно, літографованє надзвичайно старанно на вєльновім папєрї і заповїдає ся єтати правдивою окрасою нашої музичної літератури. Церковна музична бїблїотєка вїходить будє випусками в обємі 16—24 сторїн друкю, що два місяцї і мїстити в собі новї твори нашої церковної музики на хори жїночі, мужєскї і мїшанї. Другий випуск мїстити будє помїнальну Літургїю на мужєский хор, посьвячену пам'ятї М. Вербїцького в 30. роковини єго смєрти. Цїна кожного випуска 1 кор. — Редакція і адмїністрація в Перемишлї, площа Чацького ч. 6.

Телеграми.

Бєрно моравське, 22. червня. Староческий Нїас доносить, що їстнє памір скликати до Бєрна конгрєс славянських послїв в цілї виступлєня против небезпєчєства нїмєцького, державного язика. Надїють ся, пише Нїас, що прибудуть і Поляки. Коли ні, тям гїрше для них.

Пєтербург, 22. червня. Міністер заграничних дїл, гр. Муравєв, помер нагло вчєра рано.

Мадрит, 22. червня. Урядовий дєвєнник оголошує декрет, який зніє констїтуційне право для провінції Мадриту.

Льондон, 22. червня. З Шангаю доносять дєвєнники, що адмірал Сєймур на чолї 2000 європейских війска дїйшов аж до брам Пєкіну, звїнїц п'ять тяжких битв з Китайцями.

Йокагама, 22. червня. Розїйшла ся тут погłosка, якїй не дають вїри, що пісць послїв в Пєкіні убито і адмірал Сєймур не живє. Японська праса звїває правїтельство до найенєргїчнїйшої акції.

Льондон, 22. червня. «Daily Express» доносить, що до Шангаю дїйшла вїстка, що Тусан, охмістр двора цїсарєвої спалив цїсарєску палату, замордував цїсарєву і цїсаря, а відтак сам собі відібрав житє.

Льондон, 22. червня. Адмірالی і комендантї зібраної на китайских водах, міжнародної флєоти рїшили видати проклїмацію, в якїй будє сказано, що міжнародні війска борють ся проти Бокєєрів та сїх, що спїняють їх в походї до Пєкіну, але не проти китайського народу.

Токїо, 22. червня. Японський конзуль в Шангаю доносить, що адмірал Сєймур прибув до Пєкіну. Дїпломатичні репрєзєнтантї в Пєкіні не понєсли шкоди на житю і здоровлю. Після урядового японського донєсеня з Чїфу, кольонїя чужинців під Тїєнтсїном збурєна до тла.

Льондон, 22. червня. З Преторїї доносять, що лєрд Робєртє заклицив з генєралом Ботою примїренє на п'ять днїв. Після сєго часового завішеня оружя лєрд Робєртє знов підїєме воєнну акцію.

Помимо що вовна і розгар подорожі о 30% — продає, поки старчить, ковдри і матраци по давних низьких цінах лише спеціальна робітня і магазин постєли
25—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Копєрника ч. 5. Цїнники даром.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1-35	6-10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6-25	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6-20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6-30	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6-46	з	Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк	6-43	до	Станиславова, П. двисокого, Потутор	
	7-45	з	Янова	6-35	до	Станиславова, П. двисокого, Потутор	
	7-40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8-30	8-40	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	8-00		на дв. головний	2-55	9-00	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	8-05	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9-15	до	Янова
	8-15	з	Сокаля, Рави рускої		9-25	до	Підволочиск, Бродів, Гусятини дв. Підз.
	8-50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9-42	до	Станиславова, П. двисокого, Потутор
	11-45	з	Янослава і Любачова	2-55	9-55	до	Чернівців, Станиславова
	11-55	зі	Станиславова (Кересмезе, Потутор)		10-20	до	Сокаля, Белаця, Рави рускої і Любачова
	12-55	з	Янова		1-25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
	1-15	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2-15	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята
2-20	3-14	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		3-05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
	5-17	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3-15	до	Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.
2-35	5-40		на дв. голов.		3-26	до	Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.
	5-45	з	Кракова		3-30	до	Ряшева, Хирова, Любачова
1-45	5-55	з	Чернівців, Іцкан				
	6-00	з	Сокаля, Белаця і Любачова				
Ніч							
	6-10	до	Станиславова		6-10	до	Станиславова
	6-13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно		6-13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно
	6-20	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	12-40	6-30	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
	6-50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		6-50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	7-10	до	Тернополя дворець головний		7-10	до	Тернополя дворець головний
	7-33		дворець Підзамче		7-33		дворець Підзамче
	7-25	до	Сокаля і Рави рускої		7-25	до	Сокаля і Рави рускої
	7-48	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)		7-48	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
	9-12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня		9-12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня
	10-40	до	Чернівців і Іцкан	2-51	10-40	до	Чернівців і Іцкан
	10-50	до	Кракова, Відня, Варшави		10-50	до	Кракова, Відня, Варшави
	11-00	до	Підволочиск, Бродів дв. голов.		11-00	до	Підволочиск, Бродів дв. голов.
	11-25		дв. Підз.		11-25		дв. Підз.
	4-15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора		4-15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора
	4-45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.		4-45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.

ЗАМІТКА: Гожа нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейскій рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красцінких ч. 5) уділяє повсень в справахже лінійних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

ПЛАШІВСКА

парова фабрика

дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з обмеженою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8

порукає:

дахівки подвійні вальцовані — системи вінербергської — барви червоної або чорної; рурки дренажні різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібіки висилає даром.

Упрашає о численні замовленя

Заряд.

18—20

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовєньству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі зваради, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогох і будинках протів шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	— ”	
” спеціальна	1.684	80 ”	
Фонд основний	72.000	— ”	
” емерітальний	18.166	60 ”	

Тарифи «Днѣстра» дуже умірковані, услія обезпечєнь користи, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669,565 кор. 38 сот. Поліси «Днѣстра» приймає Банк красвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Святині, Городенці, Терєбовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язичі. Зголошеня о уділенє агенцій в окрєстностях, де нема близько агентів «Днѣстра», приймає ся.

«Днѣстеръ» виплатив агентам по конєць 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч 10. (дім «Просьвіти»)

Товариство взаїмного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10

==== (дім „Просьвіти“) . . . . .

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першїм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити єще полісу житєву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членскій вносить 50 кор., вписовє 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Днѣстеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечєнь «Днѣстеръ».

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у ЛЬВОВІ, при улици СИКСТУСКІЙ ч. 2.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границєю в язичі рускїм, польскїм, німецькїм, французскїм і т. д. по оригінальних цнах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчислюючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.